

איך נער יתום מתגדל כה יפה, ללא הדרכה של אב'. הוא היה חסיד בצאנו ופעם אחת בשנה היה מגיע לבעלזא. היה אדם קדוש ומאור 'שארף', עד ש'אלע רבי'ס האבין פון איהם מורא געהאט'. ביקר בירושלים עיר הקודש, והבחין פעם באיזה אישה שהיתה מבת גדולי ירושלים, שהיתה לבושה בבגד כצבע אדום, הרים מקל וגירשה משם, ונהיה מזה רעש גדול, עד שנוקק לברוח מירושלים ולשוב לביתו.

רגלי חסידיו ישמור

עוד סיפר עליו, שליד הגבול היו חברים שהיו מברייחים סחורה כמו טאבק מעבר לגבול, והמברייחים הללו נמנו בין חסידיו. הם היו שואלים אותו בכל לילה, האם הלילה מסוגל להבריא את הגבול. והוא היה מסתכל החוצה אל עבר השמים, והיה משיב להם אם הלילה מסוגל ללכת או לאו. היה שקרה שהוא אמר לא ללכת והם בכל זאת הלכו, היו נופלים לידי סכנה.

שלמות ע"י עבודת הצדקה

סיפר רבינו שאמר לו הרכי הראי"ה מקאפשניץ זצוק"ל, שגם אם אדם אינו מושלם בכל המידות בעבודת ה', אך אם הוא משלים את עצמו במידה אחת, מסוגל הוא להשיג על ידה השגות גדולות. אנו נכדי קאפשניץ, אמר, יש לנו את מידת הצדקה, שעליה אנו מתאמצים להגיע בה לשלמות.

והוסיף על כך רבינו, שבימים שלא היה בידו מעות לחלק לצדקה, נהיה ממש חולה מזה. בניו היו רואים שלא יחסר לו מעות לחלוקה, בכדי לשמור על בריאותו.

ובל מעשיך - בספר

האדמו"ר הק' רבי דוד'ל דינובער השיב פעם לחסידיו ששאלו למעשיו, מדוע אינו נוהג כמו צדיקים אחרים. אמר להם הריני מפרש לעצמי את דברי המשנה באבות, עין רואה - הכוונה לאלו שרואים בעינים ברוח הקודש, ואוזן שומעת - הכוונה לאלו הצדיקים ששומעים את הבת קול היוצא מהר חורב, אבל - וכל

מעשיך - אנו 'פראסטאקס' האנשים הפשוטים - בספר נכתבים, רשאים רק מה שכתוב בשלחן ערוך.

אוכד עצה

הרה"ק רבי ישעי' הערץ זצוק"ל בנו של רבי דוד דינובער, היה בחג בשבועות בצאנו בשנתו האחרונה של ה'דברי חיים' זצוק"ל. בעת פרידתם טרם שב רבי ישעי' הערץ לביתו, ביקש ה'דברי חיים' ממנו שיעניק לו דבר מה. 'שענך מיר אפעיס' כלשונו, ורבי ישעי' הערץ לא ירד לסוף דעתו של ה'דברי חיים', כפי שפישרו זאת חסידים לאחר מכן. שכוונת ה'דברי חיים' היתה שיברך אותו בחיים, ולו היה מברכו, היה ניצל ונשאר בחיים עוד שנים.

רבי אליעזר פעלונבערג שהגיע לארץ ישראל מרוסיה והתגורר בקרית מלאכי סיפר לרבינו, כי אביו היה מחסדי הרה"ק רבי לייבלע אייגער זצוק"ל. רבי לייבלע לא רצה לקבל קוויטלעך, והיה שם אחד החסידים יהודי בעל בית נכבד, עתיר נכסין, שלא זכה עדיין לפרי בטן, ורצה להיכנס לרבי עם קוויטל להיוושע בדבר ישועה ורחמים. ורבי לייבלע שם לב שהגבאי כותב קוויטל, גער בו ואמר רצונך להפוך אותי ל'וואבערישער רבי', ולא הניח לו לסיים את הכתיבה. אולם החסיד ידע כי הוא יוכל להיוושע אצל הרבי, אמר בהזדמנות אחת לגבאי, שמע נא ידידי, הרי לך בת בוגרת שלא הצלחת למצוא את זיווגה בעבר, מתוך שאין לך לשלם את נדונייתה, הנני מציע לך עיסקה, אם תצליח למצוא מסילות ללבו של הרבי שיקח ממני את הקוויטל, הרי כל הוצאות נישואי בתך עלי.

רבי לייבלע היה נוהג ליטול ידיו לסעודה אחת ביום בשעה מאוחרת בלילה. ההכנות לנטילת ידים ארכו שעה ארוכה, ובאותו הזמן היה לגבאי הזדמנות להעביר לרבי כל מיני ענינים שחפץ היה לדבר איתו. לאחר אותה ההצעה שקיבל מהגביר, אמר לרבי בעת ההכנות לסעודה, 'וכי מה סבור הרבי, מנין ליהודי כמוני לחתן את בתי, הרי עני ואביון אנכי, והנה קיבלתי הצעה מפתה כזאת והרבי יעמוד מנגד?'.

רבי לייבלע שמע את הדברים, אמר לגבאי לך ותאמר ליהודי הלז, שיסור לביתו כי ישועתו קרובה. ואכן תוך זמן לא רב זכה לפרי בטן.

בת תלמיד חכם

רבינו שליט"א שמע מפי הרבנית מטשחוב ע"ה, [כלת הרה"ק רבי ישעילע זצוק"ל, שהתגוררה בכורו פארק], עדות אישית. שהרה"ק משינאווא זצוק"ל הגיע לבקר את הרבנית חנה'לע בת הרה"ק רבי אשר'ל מראפשיץ זצוק"ל, ושוחחו מרומ שגב קדושתו של אביה הרה"ק רבי אשר'ל. עת שדיבר הרה"ק משינאווא, קרבה אוזנה להטיב לשמוע, כי מחמת זקנתה התקשה בשמיעתה. הרה"ק משינאווא קפץ ממקומו כנשוך נחש והתרחק, ואמר, 'טאקע דעם הייליגן רבי'נס א טאכטער, אבער דאך אן אשה'.

עוד שמע אודותיה מפי ש"ב הרה"צ אברהם יהושע העשיל רובין זצ"ל מווישווא - לאס אנג'לעס, שבעת שהגיעה לבקר בשינאווא, מסר לה הרה"ק משינאווא לשבת על כסאו, ויצא בעצמו לאסוף כסף לצורכה.

ישם אשה גדולה

ברור ההוא היו שלוש רבניות שהיו רבי'ס לעצמן, ורבים נתנו להם 'קוויטלעך', והן בתו של מרן ה'שר שלום' הרבנית איידל ע"ה, ובתו של הרה"ק רבי מאיר'ל מפרימישלאן זצוק"ל הרבנית חיה'לע ע"ה, ובתו של הרה"ק רבי אשר'ל מראפשיץ זצוק"ל, הרבנית חנה'לע ע"ה.

רופא עם הארץ

אברך אחד שחלה באופן שירק דם מתוך האברים הפנימיים. הרופא קבע הוא הינו חולה מסוכן, מחמת שמקור הדם הינו בריאה, עקב התפרצות קרום החיצוני של הריאה רח"ל. באו להזכיר את החולה אצל הרבנית הצדקנית מרת איידל ע"ה בתו של מרן מהר"ש זי"ע, וסיפרו לה את קביעתו של הרופא. אמרה היא, לכו ואמרו לרופא שהינו 'עם הארץ', שהרי נפסק בשולחן ערוך יורה דעה סימן ל"ט סעיף ב', אפילו נגלד (פירוש נקלף) קרום העליון כולו, כשרה. וטריפת הריאה היא רק אם ניקבו הספונות, והאיך הוא קובע שזה סכנת נפשות בו בשעה שבשו"ע אינו כן. אכן אותו אברך נתרפא כליל ממחלתו.

אביה מרן מהר"ש זי"ע היה אומר 'מיין איידל, פעלט נאר דער ספאדיק'.

תכסה בושה

הרה"ק משינאווא זצוק"ל ביקר בעיר לאנצהוט ושהה שם כמה ימים בימות החול. ביקשו אנשי העיר שיישאר לשבות איתם בשבת קודש, ובתחילה סירב סירוב מוחלט. ביום חמישי הודיע לאנשי העיר שהחליט אכן להישאר. לאחר מכן התברר. שסיבת השינוי בדעתו של הרה"ק היתה, מחמת שנכנס אליו יהודי מתושבי העיר ותינה לפניו את כאבו, שבנו אשר חוגג את האויפריף שלו בשבת הקרובה, הינו 'עם ארץ' גדול, והנהוג במקום שחתן עולה עליית מפטיר, ובנו אינו יודע אפילו את העברי של הברכות, והוא עלול לספוג בזיונות עבור כך. לכן החליט הרה"ק משינאווא להישאר בעיר, ובעת שעלה החתן לתורה ואמר את הברכות, הרעיש הרה"ק משינאווא איזה רעש גדול בעילה כל שהוא, ועד דהכי והכא סיים החתן את הברכות ללא שאף אחד ישים לב לחדלון שלו.

באהבתו ישגה בה

סיפר שטריימלאכער באמריקא, שהיה קרוב של הרבנית מהגאון מבערזאן זצוק"ל שהגאון הנ"ל נהג ללכת לטהר עצמו במקוה בערב שבת עם חצות, ולאחר מכן התחיל ללמוד מסכת שבת מראשו ובכל שבוע היה מסיים את כל המסכת עד מוצאי שבת.

וסיפר לרבינו הרה"ח הישיש רבי יודל האס ז"ל, שראה פעם אחת את הגאון הנ"ל בערב שבת קודש חול המועד פסח, שחיפש את הסולם שכביתו ועלה למקום גבוה שם היה מוצנע צנצנת הדיו, שהיה מוחזק בחשש חמץ. והוריד אותה מהגובה, והתיישב לשולחנו להעלות על הכתב איזה חידוש שנתחדש לו עתה. והיה בפעולה הזאת כמה וכמה פליאות, א. הדיו היה בחשש חמץ ב. ערב שבת אחר חצות. ג. כתיבה בחול המועד.

ידע עיתו

שמע רבינו בעת היותו ברוסיא בימי מלחמת העולם השניה מפי החסיד ר' יצחק וואלשינסקי ע"ה מחסידי סקווער - טשערנאביל, שהיה מבאי ביתו של הרה"ק רבי לוי יצחק שניאורסון זצוק"ל אבד"ק יקטרינסלוב, אבי האדמו"ר